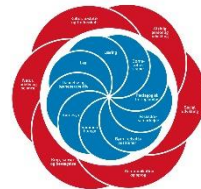

Vestbyens Børnehus

Værdigrundlag

Drop "grib dagen" og planlæg den.

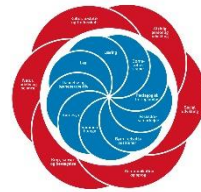
Det er dig, der kender børnene og børnegruppen og hvad de kan profitere af – der er aldrig noget, der er kommet af sig selv!

PÆDAGOGISK LÆREPLAN

Indhold

PRÆSENTATION AF TILBUDET	3
ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ HELE DAGEN	5
LÆRINGSMILJØET UNDERSTØTTER BØRNS BREDE LÆRING	11
Børns brede læring på tværs af temaerne	11
Børns brede læring inden for temaerne	12
Alsidig personlig udvikling	12
Social udvikling	13
Kommunikation og sprog	14
Krop, sanser og bevægelse	16
Natur, udeliv og science	17
Kultur, æstetik og fællesskab	19
BØRN I UDSATTE POSITIONER	20
SAMARBEJDE MED FORÆLDRE OM BØRNS LÆRING	22
INDDRAGELSE AF LOKALMILJØET	24
SAMMENHÆNG TIL BØRNEHAVEKLASSEN	25
DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ	26

PRÆSENTATION AF TILBUDET

Vestbyens Børnehus er et flerkulturelt-hus, hvor der er plads til forskelligheder.

Vi har 120 børn i alderen 0-6 år. Fordelt på 35 vuggestuebørn og 85 børnehavebørn. Børnehaven er aldersopdelt så vi har en lille børnehavegruppe på cirka 15 børn i alderen 2,9-3,3 hvorefter de starter i den store børnehave, hvor man går fra 3,3-6. I denne afdeling er der cirka 70 børn fordelt på 3 stuer.

Vestbyens Børnehus har 26 fastansatte. Det fordeler sig således; 13 pædagoger, 4 pædagogiske assistenter, 4 pædagogmedhjælpere, 1 familie/ressourcepædagog, 2 køkkenassistenter samt 2 lønnede studerende.

Derudover har vi perioder personer inde i huset der er i fleksjob, PA studerende, øvelsespraktik osv.

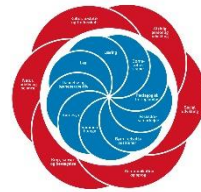
Vestbyens pædagogiske grundlag

Børn er hver dag virksomme inden for forskellige områder, hvad enten de leger eller deltager i mere strukturerede pædagogiske og didaktiske aktiviteter. Dette betyder blandt andet, at de handler, at de gør noget. Disse handlinger er en del af den proces, som vi kalder for virksomhed.

En dag kan beskrives som en række af forskellige virksomheder, der afløser hinanden. På grundlag af alle de erfaringer, børn og voksne gør sig igennem vores daglige virksomheder, skabes der nye selvbilleder. Gamle selvbilleder bliver bekræftet, mens andre udfordres - alt afhængig af, hvilke virksomheder vi involveres i, hvilke mennesker vi møder og samarbejder med eller kommer i konflikt med. Men udviklingen af selvbilledet og den robusthed børn tager med videre i livet er afhængig af, hvordan vi håndterer konflikterne, i hvor høj grad vi opnår vores mål og formår at tilfredsstille den enkeltes behov for læring og udvikling i et stærkt fællesskab.

At arbejde med et virksomhedsteoretisk afsæt kræver vores bevidste opmærksomhed, hvad enten det drejer sig om vores rutinepædagogik, strukturerede aktiviteter eller når vi understøtter børns selvorganiserede leg. Kendetegnende for al læring, udvikling og dannelse i Vestbyens Børnehus er, at vi forholder os aktivt hertil. Vores pædagogiske grundlag tager udgangspunkt i den kulturhistoriske virksomhedsteori, hvilket betyder, at vi er opmærksomme på, at ethvert barn udvikler sig og kvalificeres, som et handlende aktivt subjekt i en foranderlig omverden, hvor det at blive mødt med positive forventninger, nye udfordringer og krav er forudsætningen for den læring, der går forud for al udvikling.

At forholde sig aktivt hertil, skal gennemsyre alt hvad vi laver, således at vi kan bidrage til videreudviklingen af de kravstrukturer, der skal understøtte og udfordre børn, for at indfri den enkeltes potentiale i et stærkt fællesskab.

Læring og dannelse i Vestbyens Børnehus

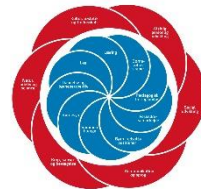
Vi har i institutionen udarbejdet en overordnet læreplan, som er gældende for aldersgruppen 0-6 år. Vores menneskesyn, pædagogiske grundlag, samt overordnede mål for arbejdet med læreplanerne i Vestbyens Børnehus er ikke afhængig af alder. Det er altså først i det konkrete arbejde med den overordnede læreplan i de enkelte børnegrupper, at en nivellering bliver aktuel - og qua vores pædagogiske grundlag, er dette også en nødvendig konsekvens af at arbejde med udgangspunkt i den kulturhistoriske skoles virksomhedsteori.

I Vestbyens Børnehus anskuer vi læring og dannelse som en dialektisk proces. Det betyder, at de kravstrukturer, som vi bidrager til at skabe og udfordre i det enkelte barn består af en begivenhed (tese), hvor en anden skaber en modreaktion (antitese), hvilket giver anledning til en helt ny situation (syntese), der kvalitativt adskiller sig fra den tidligere situation. Denne syntese kan selv udvikle sig til en ny tese, som giver ophav til en antitese, som resulterer i en ny syntese osv. Det er vigtigt at slå fast, at syntesen ikke bare er en blanding af to tidligere elementer, men en kvalitativ ny enhed. Ved hjælp af den dialektiske proces foregår al læring og dannelse, som er forudsætningen for menneskers udvikling, altså i spring og ikke udelukkende som et kontinuerligt flow.

Når vi arbejder med læring og dannelse i Vestbyens Børnehus, er det med disse forhold in mente. Derfor har vi to overordnede og tværgående mål for arbejdet med læreplanerne i Vestbyens Børnehus:

Arbejdet i Vestbyens Børnehus tager udgangspunkt i et helhedsorienteret syn på barnet. Vi tilstræber et inspirerende læringsmiljø, der skal styrke mulighederne for, at hvert enkelt barn bliver så robust og kompetent som muligt, og sikres de bedste betingelser for at lykkes og få værdi i fællesskabet.

Arbejdet i Vestbyens Børnehus tilstræbes at tage udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone, understøtte læring og udvikling gennem strukturerede didaktiske og pædagogiske aktiviteter.

ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ HELE DAGEN

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

SÅDAN GØR VI HOS OS

Børnenes leg:

Når vi i Vestbyens børnehus bruger begrebet leg, er det i forhold til barnets selvorganiserede leg, som kan foregå enten alene eller sammen med andre. Vi forstår begrebet leg som værende frivilligt, lystbetonet og meningsfuldt i sig selv. Altså en autotelisk aktivitet, som kort fortalt betyder at målet for at udføre aktiviteten, er behaget ved at udføre den. Dette indeholder store potentialer for læring fordi barnet er motiveret herfor. Vi ser på legen som værende børnenes, men mener at vi som voksne kan understøtte børnenes leg.

Det kan vi som voksne gøre ved at indtage følgende 3 roller:

Inspirator:

Her kan man få indflydelse samt bidrage til børnenes leg, ved at give børnene oplevelser som de kan tage med sig og bruge i legen.

Rammesætter:

Her kan man stille rum og materialer til rådighed som kan understøtte eller inspirere til børnenes leg.

Igangsætter:

Her kan man selv gå med i legen bl.a. på børnenes opfordring.

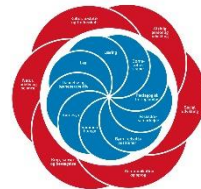
EKSEMPLER

Inspirator:

Der sidder to piger på gulvet og leger med dukker. De leger parallelleg, hvor de ikke har så meget med hinanden at gøre. En voksen lægger sig på gulvet, og spørger om hun må være med. Det må hun godt. Hun bruger beskrivende kommentarer, for at italesætte, hvad pigerne gør ved hver deres dukker, og er bindeled i hvordan pigerne kan lege sammen. Det udvikler sig herefter til en leg hvor to af dukkerne er mødre, der skal klare dagligdagsopgaver, og pigerne justerer sig efter hinandens udspil.

Rammesætter:

Flere drenge leger med Lego på en stue, og nyder at være fordybet i aktiviteten. Pædagogen kalder herefter til samling, og legen er derfor nødt til at stoppe. Drengene giver udtryk for, at de desværre ikke er færdige med legen og gerne vil lege videre. Herefter har vi lavet "Legoland" som er et rum, hvor man kan lege med Lego uden at skulle rydde op. Det betyder, at drengene der er er klar på at fortsætte deres leg senere, får en ramme hvori de kan genoptage legen senere, når det passer ind i dagsprogrammet igen. Vi har ikke "Legoland" længere, men typisk for Vestbyens Børnehus er at vi med baggrund i børnenes udspil ændrer i

læringsmiljøerne og hvad vi stiller til rådighed i løbet af dagen.

Igangsætter:

Der er gang i fodboldbanen, og for nogle af drengene er det svært at aflæse, hvordan reglerne er i en fodboldkamp. Pædagogen starter derfor en fodboldkamp med de drenge, der har været tilskuere til flere af de selvforvaltede fodboldkampe, hvorved de lærer, hvad det vil sige at spille fodbold. Det opleves herefter at flere af drengene gentagne gange - på egen vilje - deltager i fodboldkampe efterfølgende, uden en voksen.

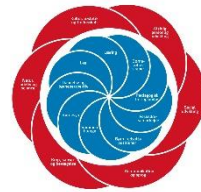
Planlagte vokseninitierede aktiviteter:

Vi arbejder i Vestbyens Børnehus med et fælles årshjul for hele institutionen. Dette årshjul indeholder forløb, hvor vi har særligt fokus på udvalgte læreplanstemaer. Under hvert temaforløb nedsættes et udvalg, der repræsenterer personale, der har kendskab til de enkelte børnegrupperes udviklingsniveau og kan bidrage med dette perspektiv i det endelige planlægningsforløb.

Planlagte vokseninitierede aktiviteter:

Vi har planlagt et musikforløb med en musikpædagog fra musikskolen. Hver mandag kommer musikpædagogen og har et forløb med en gruppe børn, hvori der er fokus på sprog, rytme og fagtesange – fordi vi ved at børn profiterer af forskellig stimuli, for at arbejde med et givent emne. Alle børn i vuggestuen og børnehaven kommer igennem et forløb i deres tid i Vestbyens Børnehus.

Vi har planlagt et forløb med natur, udeliv og science, hvori vi har fokus på affald og ansvarlig forbrug og produktion. To pædagoger får ansvaret for at bruge noget genbrugstræ i en aktivitet med børnene. De bygger herefter et insekthotel sammen med børnene, hvori der skal puttes forskellige ting fra legepladsen ind i hvert rum, for at der vil flytte insekter ind. Dette insekthotel bliver derfor brugt flittigt i de tre uger, hvor vi arbejder med temaet. Flere af børnene opsøger insekthotellet og spørger ind til,

Det er vigtigt at slå fast, at arbejdet med læreplanerne i Vestbyens Børnehus er integreret i det daglige og derfor forsøger vi gennem daglige situationsanalyser, at optimere dette arbejde. Når vi ikke har fastlagte temaforløb på tværs af institutionen, arbejder vi afdelingsvist, hvor det med udgangspunkt i vores pædagogiske grundlag er op til de enkelte personalegrupper, som er tilknyttet de forskellige børnegrupper at målrette arbejdet, så det tager udgangspunkt i den konkrete børnegruppe.

Som en stor del af dette arbejder Vestbyens Børnehus med Potentiale Profilen, der er vores værktøjskasse, der bidrager til at teori og praksis understøtter hinanden. I Potentiale Profilen findes også et værktøj til at kortlægge sin børnegruppe, hvilket giver et billede af hvilke kompetencer og udviklingspotentialer det enkelte barn har. Disse kortlægninger bliver derefter brugt til at planlægge og igangsætte aktiviteter, der tager udgangspunkt i det enkelte barn, og sammensætning af fordelagtige grupper.

Spontane aktiviteter:

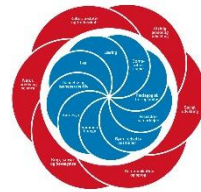
I Vestbyens Børnehus har de voksne en vigtig funktion som "strukturerer" af børns hverdag. Alle børn lærer og udvikles individuelt - derfor er det heller ikke hensigtsmæssigt at bestræbe sig på at nå et generelt pensum for, hvad

hvilke dyr der nu er flyttet ind. Vi forsøger at fastholde nysgerrigheden ved gentagne gange at besøge insekthotellet efter temaet er afsluttet, og det er derfor blevet en stor del af fx vores safarigruppe, hvor vi har en gruppe børn ude hver dag i børnehaven.

Det kan fx være ved at vi i en periode oplever en stue hvor flere børn har svært ved at lege rollelege. Herefter bliver der lavet en legegruppe, hvor man har fokus på lige netop rollelege, fordi vi ved at netop disse lege er gode i forhold til både sociale relationer, men også for at styrke børnenes forestillingsevne.

Spontane aktiviteter:

Det er eftermiddag og varmt. Flere børn fra vuggestuen vil gerne lege med vand. Der bliver derfor sat en vandspreder op på legepladsen, hvor børnene kan lege med

børnene skal nå. Det er derfor en vigtig daglig opgave at producere gode læresituationer for børnene. Det kræver både kreativitet og sensibilitet for, hvad der kan rummes af udviklingsudfordringer i forskellige situationer. Det drejer sig om både at opfinde og at fange situationer, som børnene lærer noget af. Men det er børnene selv, der skal agere og gøre ting i disse situationer. Jo yngre man er, desto mere central er egen-aktiviteten for det, man lærer sig og desto større et ansvar har det pædagogiske personale for at gribe læringspotentialer i aktiviteter af mere spontan karakter. Dette kalder vi også at følge børnenes initiativ. Vores erfaring siger os at når vi er gode til at strukturere dagen, giver det lommer af muligheder hvor vi har nemmere ved at gribe børnenes initiativ og udspil.

Daglige rutiner:

Vi har et stort fokus på daglige rutiner og rutinesituationer. Vi er inspireret af Søren Smidt og det fokus han har på, hvordan børn igennem deltagelse og selvhjulpethed i rutinesituationer oplever at være en del af et fællesskab, samt at have en betydning for fællesskabet og bidrage med noget positivt hertil. Vi finder det interessant at have et stort fokus her, da de daglige rutiner er skelettet i vores hverdag. Ved at arbejde aktivt med læring heri, sikrer vi at alle børn føler sig som en aktiv bidragsyder til fællesskabet og som havende en selvstændig værdi for gruppen.

Vi har derfor arbejdet meget målrettet med at lave konkrete mål for børnene i rutinesituationer, samt konkrete mål for personalet i de selv samme situationer. Disse mål understøtter hinanden. Et mål for børnene i vores garderobe pædagogik er derfor "at børnene deltager aktivt og handler i forhold til deres egen og hinandens af- og påklædning" fordi vi ved at når børn bliver selvhjulpne øger det deres selvværd samt giver en følelse af at

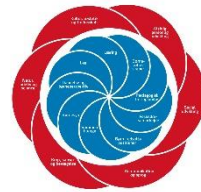
vand. To piger og to drenge hopper igennem vandsprederen og mærker suset i maven af det kolde vand i varmen. To andre drenge vil bruge vandet til at lege med i sandkassen, og finder derfor en spand sammen med en voksen fra vuggestuen. De samler vand og begynder at bruge det til det at lave mudder og sandkager i sandkassen.

Daglige rutiner:

En dreng i vuggestuen hjælper til med at hente madvognen, mens resten af gruppen sidder og venter på badeværelset, til de kan få skiftet ble og vasket hænder. Mens de venter synger pædagogerne en sang om at vaske hænder, der anviser dem hvordan man skal gøre det.

Dette ses ved at ved enhver garderobesituation er en voksen placeret fysisk i garderoben, klar til at understøtte og hjælpe børnene på vej med af- og påklædning

kunne mestre eget liv. Et mål for personalet er derfor i garderoben "at de voksne er iagttagende, afventede og inddragende i garderoben" hvilket er med til at understøtte at børn bliver selvhjulpne, fordi der er en nærværende voksen der kan understøtte det enkelte barn lige præcis når noget bliver svært eller der er brug for guidning og støtte.

Inddragelse af børnenes perspektiv:

Inddragelse af børnene og deres perspektiv tilstræbes i Vestbyens Børnehus og særligt i forbindelse med involvering i de daglige pædagogiske gøremål og rutiner, da der herigennem åbnes for en dialog, der bidrager positivt til fællesskabet mellem børnene og mellem børn og voksne. Børnene får erfaring med at kunne bidrage til fællesskabet gennem ord og handling, hvilket ikke kun udvikler engagement og medansvarlighed hos børnene, men også bidrager til det pædagogiske personale, med børnenes perspektiv på det levede i liv i vores huse. Det giver børnene en oplevelse af at være værdifulde og have betydning for konteksten og fællesskabet. De mange praktiske opgaver der er knyttet til vores rutinepædagogik, der dækker alt fra aflevering om morgenen, over tiden på legepladsen, til samlinger og måltider, kan, når der arbejdes systematisk og reflekteret med at organisere dem, skabe forskellige situationer, hvor vi som pædagogisk personale kan komme tæt på enkelte børn eller mindre grupper af børn. Disse situationer er oplagte til nærvær og samtale og gennem læringen i praksisfællesskaberne kommer vi tættere på børnenes perspektiver.

Pædagogisk-didaktiske overvejelser:

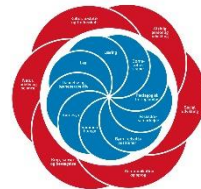
Vi har som tidligere nævnt et stort fokus på pædagogiske og didaktiske overvejelser, hvori vi er bevidste om egen rolle. Vi arbejder ud fra den kulturhistoriske skole, og herunder selvfølgelig zonen for nærmeste udvikling. Vi

Inddragelse af børnenes perspektiv:

Der afholdes samling en formiddag i vuggestuen. Børnene sidder i rundkreds og pædagogen har tre kufferter med på gulvet. I hver kuffert er der forskellige remedier der symboliserer forskellige sanglege. En pige på 1,5 år får lov at vælge hvilken kuffert, hun synes, der skal bruges til samling. Hun kigger først i den ene, men det er ikke den sang hun vil synge. Hun kigger derefter i kuffert nummer to, hvor den "rigtige sang" er i. Pædagogen tager derefter kufferten og viser de andre børn tingene deri. Alle børn ved nu hvilken sang der skal synges, samlingen og sangen kan dermed starte. Herefter er det en dreng på to år, der må vælge kuffert. Han vælger den samme og de synger derfor den samme sang igen.

Pædagogisk-didaktiske overvejelser:

Vi arbejder med Potentiale Profilen, hvor vi har møde hver 14. dag, hvor vi har fokus på et udviklingspunkt i vores daglige pædagogiske praksis. Det kan fx være "klare værdier og

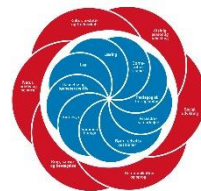
er meget bevidste omkring os selv som rollemodeller. Uanset om vi laver sjove aktiviteter, fordyber os i fund på legepladsen, holder samling eller laver strukturerede aktiviteter, er vi bevidste om det dialektiske forhold, der gør at vi er med til at påvirke børnene og omvendt.

Fælles for vores måde at arbejde på, er, at vi via vores didaktiske overvejelser altid er bevidste om formålet med vores pædagogiske arbejde og opstiller nogle mål, som vi arbejder hen imod. Det sker igennem PP, skema til forløb, vores rutinepædagogik osv. Formålet er med udgangspunkt i de dannelsesidealer, der er nærmere beskrevet i vores pædagogiske grundlag. Fælles for det er at målene er kontekstuelle og matcher børnegruppen.

Derudover har vi et stort fokus på at indgå i relationer hver dag. Vi arbejder bevidst på at være i børnehøjde og justerer os i forhold til børnenes udspil. Vi har en stor vægtning af det relationelle arbejde, fordi vi af erfaring ved, at netop det relationelle og de løbende justeringer giver os et bedre udgangspunkt i forhold til de differentierede læringsfællesskaber, der opstår og er i Vestbyens Børnehus. Vi ved, at når vi justerer os til børnene og møder barnet i deres nærmeste udviklingszone, har vi størst mulighed for at skabe udvikling og læring. En måde hvorpå det sikres, er igennem det relationelle arbejde, fordi jo bedre vi kender børnene, desto nemmere har vi ved at udfordre dem på deres nærmeste udviklingstrin. Som et supplement til dette bruges kortlægningen fra PP.

regler" - og ind i det reflekterer personalegruppen sammen omkring, hvordan vi udvikler praksis.

I forhold til når vi fx går i førskolegruppe eller safarigruppe, laves der "skema til forløb", der gør personalet - men også forældrene - skarpe på, hvad vi vil med de aktiviteter vi arrangerer. Derudover laves der små grupper, hvor vi arbejder med det før-sproglige, det sproglige, det motoriske, det sociale og andet som vi ved børnene profiterer af.

LÆRINGSMILJØET UNDERSTØTTER BØRNS BREDE LÆRING

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse, inden for og på tværs af følgende temaer:

1) Alsidig personlig udvikling	2) Social udvikling.
3) Kommunikation og sprog	4) Krop, sanser og bevægelse.
5) Natur, udeliv og science	6) Kultur, æstetik og fællesskab.

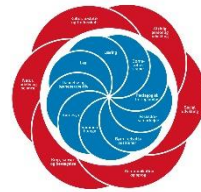
Børns brede læring på tværs af temaerne

SÅDAN GØR VI HOS OS

Vi arbejder med Potentiale Profilen i Vestbyens Børnehus. Det er vores pædagogiske fundament, der binder hele vores hverdag og pædagogiske praksis sammen og dermed sikrer et udviklende og lærende pædagogisk miljø, hvor børnene får mulighed for at opleve og udvikle sig inden for alle seks læreplanstemaer. Vi har i den brede læring på tværs af temaerne fokus på dannelse, leg, børnefællesskaber og læring. Børn i Vestbyens Børnehus skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelsen i Vestbyens Børnehus skal overskride grænserne for hvert enkelt tema, og bidrage til en dybere form for læring, hvor barnet som aktiv deltager forankrer værdier og viden i egen personlighed, som rettesnor til at orientere sig og handle i en global verden som et hensynsfuldt, kritisk og demokratisk menneske.

EKSEMPLER

Vi har gennem Potentiale Profilen arbejdet med hvilke værdier, der skal kendetegne vores fælles værdier på tværs af temaerne. Efter forældrefstemning er vi kommet frem til fællesskab, selvhjulpenhed, tryghed og respekt. Det udmønter sig så til de "regler", børnene skal lære for at agerer ind i det fællesskab vi vægter i Vestbyens Børnehus. Det bliver til nogle positive anvisninger og forventninger til, hvordan vi hver især skal færdes i fællesskabet. Det betyder at de fælles "regler" der gør sig gældende for hvordan man skal agere som barn ind i fællesskabet i Vestbyens Børnehus, alle trækker tråde tilbage til de ovenstående værdier.

Børns brede læring inden for temaerne

Alsidig personlig udvikling

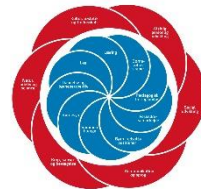
- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, social og kulturel baggrund.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering

SÅDAN GØR VI HOS OS

Vi arbejder i Vestbyens Børnehus med at bidrage og udvide det enkelte barns erfaringsverden og deltagelsesmuligheder i fællesskabet. Dette arbejde bidrager til at barnet oplever et læringsmiljø, der understøtter engagement, livsduelighed, gåpåmod og deltagelseskompetencer i fællesskabet. Børn lærer i stærke fællesskaber gennem relationer med andre børn og voksne. De konkrete børn og voksne, der er til stede i dagtilbuddet, er fælles om at skabe sociale rum, hvorigennem de enkelte børn lærer og udvikler sig. Sammen med det pædagogiske personale har de andre børn betydning for, hvilke erfaringer det enkelte barn gør sig, når det er i dagtilbuddet. Vi er opmærksomme på, hvordan børn lærer i fællesskaber gennem relationer med andre børn og pædagogisk personale. I mange tilfælde er det de ældre børn i en børnegruppe, der agerer som den kompetente anden, når de mindre børn lærer gennem deres nærmeste udviklingszone. Derfor er det helt afgørende, at vi har en stærk kultur og nogle fælles værdier i dagtilbuddet, så graden af guidning og ydre disciplin bliver til en indre disciplin, der er retningsgivende i vores daglige samvær og læring. Denne røde tråd i vores fællesskab skal

SÅDAN GØR VI HOS OS

Børnehaven er færdig med at spise, og sender seks børn ud for at tage tøj på. En pige på fem år er god til at tage sit overtøj på selv, og efter hun er færdig, hjælper hun sin veninde på fire år med at få regntøjet ud over gummistøvlerne, så de sammen kan gå på legepladsen og fortsætte med at lege "mor, far og børn", som de tidligere legede indenfor.

være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed. Det betyder derfor også, vi skal værne om børnenes initiativer og tage udgangspunkt i disse i forhold til at skabe de rigtige læringsmiljøer for børnene.

Social udvikling

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

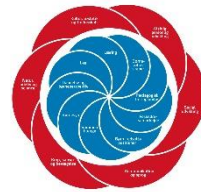
SÅDAN GØR VI HOS OS

Vi arbejder med læringsmiljøer gennem hele dagen, og det er vigtigt disse er dynamiske, da vi ved børnegruppen forandrer sig løbende, og forskellige ting rører sig i dagligdagen. Vi har derfor et stort fokus på fællesskabet og hvordan vi agerer ind i det.

Vi ser arbejdet med fællesskabet som en ressource og ved erfaringsmæssigt at børnene udvikler sig, når vi ser hver deres forskelligheder som en ressource. Potentiale Profilen er det stillads vi læner os op ad, og måden hvorpå vi lærer børn de sociale kompetencer, er i henhold til samspilstemaerne i ICDP. Vi er opmærksomme på at præsentere børnene for

EKSEMPLER

Børnene i den ældste børnehavegruppe arbejder med bogstaver og hvordan deres navn staves. Personalet har henvendt sig til forældrene for at få dem til at skrive deres navn på dansk og på deres modersmål, for at illustrere at alle børn kommer fra noget forskelligt, men har et fællesskab i Vestbyens Børnehus. En dreng på fem år spørger nysgerrigt ind til nogle af de bogstaver, der står på hans bedste vens kasse, fordi det ikke ligner de bogstaver, han selv kender. Det udvikler sig til en snak omkring, hvorvidt begge børn holder juleaften.

forskellige fællesskaber i løbet af dagen, for at sikre alle børn er deltagere i et sådant, hver dag. Vi vil gerne se børn som udviser empati over for de øvrige børn, og som udviser respekt for de forskelligheder der er i børnegruppen. Alle har værdi i fællesskabet uanset ens forudsætninger for at indgå heri.

Kommunikation og sprog

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

SÅDAN GØR VI HOS OS

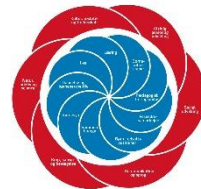
Et komplekst og nuanceret sprog er afgørende for børns udvikling og dannelse, idet sprog giver børn mulighed for at ytre sig om tanker, følelser, behov og viden om verdenen. Af samme grund har vi stort fokus på, vi som voksne er nærværende og er sproglige rollemodeller for børnene. Det er vi blandt ved at understøtte deres sproglige udspil, udvide deres ordforråd samt have fokus på beskrivende kommentarer.

Vi mener at børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, det pædagogiske personale samt nære relationer til andre børn. Derfor er det centralt at vi arbejder målrettet med relationer og at det pædagogiske personale er den kompetente anden, der har ansvaret for at understøtte sproget. Det kan ske ved at lave grupper af børn, der profiterer af hinanden sprogligt, eller ved at vi som personale målrettet indgår i relationen og

EKSEMPLER

Hver mandag er en gruppe fra børnehaven i kælderens. De har denne dag fokus på højtlesning og at tage tempoet ud af sproget. Det er svært for en pige på fire år, men hun får at vide, hun kan deltage, når hun er klar. Gruppen starter op, med pigen siddende hos den voksne. Efter fem minutter er pigen klar, og hun deltager herefter aktivt ind i genfortællingen af historien, som hun har hørt flere gange.

To børn fra vuggestuen er i garderoben for at tage tøj på. Det er svært, men den voksne hjælper, når der er behov for det. Den voksne siger; "først skal vi finde vores regnbukser", og peger i en anden garderobe på det rigtige tøj. Begge børn finder regnbukserne frem. Den voksne siger; "først skal vi sætte os på numsen, og tage det ene ben igennem". Begge børn forsøger. "Nu kom der et ben igennem", siger den voksne. Begge børn smiler. "Nu kom der et ben mere igennem. Så

udvider sproget herigennem. Vi har et stort fokus på sproget i forbindelse med rutinesituationer, og hvordan vi kan være en god rollemodel ind i det.

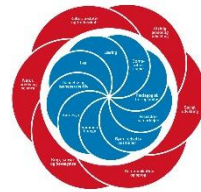
Vi har ligeledes fokus på at koble vores sprogarbejde sammen med måden, hvorpå vi arbejder i PP. Dette gør vi, da det skaber nogle øvebaner, for at vi som personale bliver mere bevidst om egen rolle ind i både relationen og det sproglige arbejde.

Kropssprog, talesprog, skriftsprog og billedsprog er en forudsætning for at udveksle viden og erfaringer med andre.

Kommunikation og sprog er derfor af stor betydning for børns mulighed for at deltage, ikke kun i nære børnefællesskaber, men også som en forudsætning for deltagelse i skolelivet, i demokratiske processer og i samfundet. Vi er opmærksomme på at der findes mange måder at arbejde med børns sprog, og vi forsøger at arbejde med sprog på flere måder enten ved hjælp af sprogkasser, der kan styrke helt konkrete ting, eller ved at bruge sproget i udpræget grad, hvor det kontekstuelle er afgørende for børnenes engagement.

Derudover har vi i Vestbyens Børnehus tilknyttet en musikpædagog fra Ikast-Brande Musikskole. Vi ved at rytmen og melodien i sange, fagteremser og sanglege understøtter sproget. Vi ved også at ord, stavelser, sætninger og sproglyde tydeliggøres og læres forskelligt af børn.

skal vi op og stå så vi kan trække bukserne op over numsen”. Begge børn griner, og trækker regnbukserne op. Den voksne siger; ”Sofie skal finde hendes lyserøde støvler og Amanda skal finde sine lilla gummistøvler”. Begge børn finder støvlerne og får hjælp til at holde balancen, mens fødderne puttes i.

Krop, sanser og bevægelse

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse

SÅDAN GØR VI HOS OS

I Vestbyens Børnehus arbejder vi meget med krop, sanser og bevægelse og har indrettet specielt legepladsen til at alle børn bliver udfordret grovmotorisk i både i børnehaven og vuggestuen.

Derudover har vi indrettet institutionen, så børnene kan blive selvhjulpne i så mange henseende som muligt. Det betyder, at børnene i vuggestuen selv kravler op i barnevognen ved hjælp af en stige, når de kan. At alle børn – som udgangspunkt - selv kravler op på stolen, når vi skal spise, selv kan kravle op på puslebordet osv.

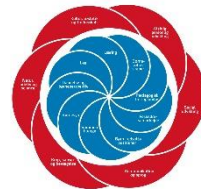
Derudover har vi indrettet legepladsen, så der er plads til motoriske udfoldelse, både ved at kravle i træer, cykle hurtigt og bevæge sig rundt på forskelligt underlag. Vi er ligeledes bevidste om, børn udfordrer de rammer vi har, og at der skal være plads til at man kan klatre op og ned, holde balancen og mærke suset i maven, når man bevæger sig hurtigt. Vi har et fokus på risikobetonet leg, hvor børnene bliver udfordret grovmotorisk, da vi ved det udvikler dem og har en betydning for børnenes selvværd, at de føler, de kan klare at

EKSEMPLER

To piger fra vuggestuen på 1,5 år er ude på legepladsen. De går rundt langs sandkassen med en voksen i hånden. De holder balancen på sandkassens kant, mens de holder ved den voksne. Den voksne opfordrer til de selv prøver, for hun er klar til at gribe dem. De bevæger sig forsigtig rundt, uden at falde og smiler begge to stort, da de når hele vejen rundt.

Fire drenge fra børnehaven elsker fart og cykler derfor om kap på legepladsen. Ivan på fem år foreslår, de trækker op på bakken og cykler ned mellem dækkene. De trækker alle sammen deres løbecykel op. Ivan tæller til tre og den første dreng suser ned ad bakken, mens han griner. Det samme sker ved næste dreng. Den tredje dreng på fire år har ikke prøvet at cykle ned før, men gør det, da vennerne står og hepper. Ivan tæller til tre og drengen suser ned ad bakken, uden at vælte.

cykle hurtigt ned af bakken eller andet der skaber spænding.

Da drengen bliver hentet, viser han sin mor, han har lært at cykle ned uden at vælte.

Natur, udeliv og science

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

SÅDAN GØR VI HOS OS

Naturforståelse handler ikke kun om lange ture ud af huset til det ukendte, men om i første omgang at få en forståelse for den natur, der er lige uden for vinduet. Vi vil "dykke ned" i alt det, vi har lige uden for døren og vise alle de ukendte ting og muligheder, der er i det kendte. Naturen er altså ikke "bare" noget vi besøger, men derimod noget vi forholder os aktivt til – det er naturen i hverdagen, vi skal have kendskab til.

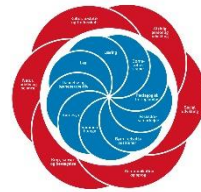
Et karakteristikum ved det danske klima er vores fire årstider. Hver årstid har sine kendetegn, muligheder, begrænsninger og eventyr. Vi er loyale over for årstiderne og introducerer aktiviteter, der har direkte sammenhæng med den årstid, vi er i hvilket bidrager til at skabe årstidsoverblik.

For overblikkets skyld og for at bidrage til at skabe mening for børnene, vil vi som

SÅDAN GØR VI HOS OS

Vi har hver dag en gruppe børn der går i safarigruppe. Det er en gruppe der er ude fra 9.30-14.30. I denne gruppe har vi fokus på naturen lige uden for døren, og alt det den kan. Ved at alle børn ikke er ude på samme tid, er der plads til fordybelse på legepladsen.

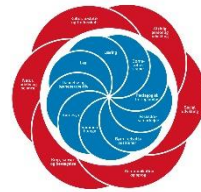
For overskuelighedens skyld og for at kunne færdiggøre aktiviteter samme dag, som de

udgangspunkt arbejde med aktiviteter, der kan påbegyndes, afvikles og afrundes samme dag. Børns verden er ikke til lange forløb, hvor det ukendte slutmål kan være svært at overskue. Mangler overskueligheden vil det betyde tab af mening, gejsten og energien vil derfor forsvinde, fordi noget andet som oftest er blevet mere interessant i mellemtiden.

Ting tager tid, og ethvert menneskes tilegnelse af ny viden beror på en erkendelsesrækkefølge, der starter med opmærksomhed og nysgerrighed, der bliver til eksperimenter. For at det kan blive til ny viden, kræver det tid og fordybelse og gentagelser. Det fører til nye færdigheder og refleksion, der bliver fundamentet for den nye viden. Vi er derfor meget opmærksomme på, at vores struktur understøtte pladsen til at skabe fordybelsesrum i naturen.

bliver igangsat, er et fast punkt i safarigruppen bålmad. En pædagog er ansvarlig for beslutte hvilken mad, der skal laves og står for indkøb. Derefter hjælper de børn, der har lyst, med at snitte, hakke og gøre ingredienser klar til at komme i gryden. Flere børn hjælper til, og ind i det har de en god dialog om råvarerne og hvor de kommer fra. Når det passer, henter vi ting fra egen køkkenhave, for at børnene får en forståelse af fra jord til bord.

Kultur, æstetik og fællesskab

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier

SÅDAN GØR VI HOS OS

Vestbyens Børnehus er som nævnt et flerkulturelt hus. Det betyder at børnene i dagligdagen møder flere forskellige sprog, påklædninger, madvaner, flag osv.

I Vestbyens Børnehus er det vigtigt, der er plads til at børnene har mulighed for at medbringe deres egen kultur, normer og værdier til børnehaven, da vi mener, at flerkulturelle indtryk skaber mangfoldighed samt gode muligheder for en kulturel udvikling. Når to børn mødes i leg, vil de trække på deres tidligere erfaringer og kulturelle baggrund. På den måde vil deres viden og tidligere erfaringer blive delt, og de får nu mulighed for at udvikle på deres erfaringer og forståelse og derigennem på deres omgivelser. Vi er meget bevidste om, at vi også på denne måde er med til at skabe institutionens kultur, som videre bliver overdraget fra barn til barn.

Når vi planlægger læreplanstemaer i Vestbyens Børnehus, bruger vi ofte "kompetencemodellen: materiale ark oversigt over børns kompetencer¹", for at konkretisere hvor det enkelte barn eller børnegruppens udviklings niveau ligger.

Herefter skabes nogle mål og nogle aktiviteter som skal give mulighed for at opnå dem.

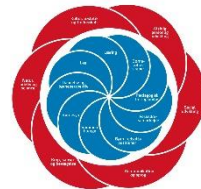
Det har fx været teater, fingermaling, udklædning osv.

EKSEMPLER

Vi ser mangfoldighed som en styrke. Til samling fortæller en pige på fire år at de skal holde Eid, og at de får gaver. Pædagogen griber udspillet og vi snakker om, om andre børn holder Eid, eller om de holder noget andet, hvor man får gaver fx. Et andet barn på fem år byder ind med, at de hjemme ved ham får gaver til jul og fødselsdag.

Vi har tema om eventyr: Personalet forbereder en teaterforestilling med Klods Hans. De viser det for alle børn i kælderens, og derefter skal børnene selv arbejde med eventyr på stuerne. De store børn tegner eventyret, og det de kan huske fra forestillingen. De små børn får læst eventyret flere gange i løbet af temaet og snakker om det.

Køkkenet bidrager med "hanekyllinger og muddersovs", for at give forskellige inputs til, hvad eventyret handler om.

BØRN I UDSATTE POSITIONER

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så deres trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

SÅDAN GØR VI HOS OS

Hos Vestbyens Børnehus er vi meget optagede af hvordan vi bedst muligt støtter børn i udsatte positioner. Vi definerer børn i udsatte positioner, som en midlertidig tilstand, hvor man på grund af en lang række hændelser eller forskellige typer af læringsmiljø kan være i en udsat position. Børn kan være i en udsat position i enten en periode eller af mere permanent karakter på grund af familiemæssig forhold, sygdom, diagnoser eller andet og skal derfor arbejdes med forskelligt.

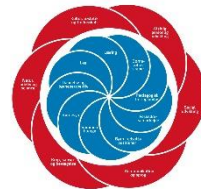
Hvad der er fælles for måden hvorpå vi arbejder er at løsningen ofte findes i det pædagogiske læringsmiljø. Ingen børn er i udsatte positioner hele tiden, og det handler derfor om at skabe et læringsmiljø der passer til de udfordringer der eksisterer.

En måde hvorpå vi arbejder med dette, er, med den struktur vi forsøger at skabe hvori der bliver plads til små grupper. Vi oplever at vi i de små grupper nemmere kan tilpasse læringsmiljøet til at skabe den største læring og udvikling hos barnet og gruppen. Vi arbejder aldrig individuelt men altid i grupper, fordi fællesskabet har en stor værdi i forhold til at skabe læring, trivsel og dannelse hos det enkelte barn. Ligeledes gør følelsen af, at være en del af en gruppe og et fællesskab, meget for barnets selvværd og tro på egne evner. Små grupper betyder blandt andet, vi har børn på tur ud af huset, har delt børnene så nogen er på legepladsen og andre inde. Ligeledes har vi en fast safarigruppe, som betyder, vi altid har legepladsen i brug.

EKSEMPLER

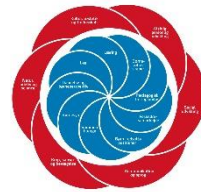
En dreng fra børnehaven har svært ved at indgå i de sociale relationer på stuen, fordi der er meget at forholde sig til og mange indtryk. Han bliver visiteret til et forløb i svalereden, hvor han skal være sammen med to kammerater. På svalereden, hvor vores ressourcepædagog er, arbejder de målrettet på at styrke de sociale relationer til de to andre børn og på at udvikle reglerne for det sociale samspil, så det kan tages med på stuen senere hen, hvor der er flere børn og flere input.

På baggrund af en række sprogvurderinger kan vi se, flere børn ender i "særlig indsats". Der bliver derfor iværksat en plan med sproggrupper i kælderens hver mandag, for at de børn, der har behov for mere end en generel indsats, bliver tilgodeset.

For nogle børn kan der være brug for ekstra små grupper for at være i det rigtige læringsmiljø, og der bruger vi vores ressourcepædagog og "svalereden", til at kunne arbejde med specifikke udfordringer i en endnu mindre gruppe, eller ved at der er en ekstra personale på de stuer, der er udfordrede på at skabe det rigtige læringsmiljø.

Derudover er vi opmærksomme på at nogle børn tager vores tid, hvorimod andre børn skal gives vores tid. Det er en erkendelse af, at vi skal skabe læringsmiljøer der understøtter alle børn i dagtilbuddet. Arbejdet med Potentiale Profilen er ligeledes et godt værktøj til at kvalificere vores arbejde henimod at skabe gode læringsmiljøer, der er understøttet af både teori og praksisfortællinger.

SAMARBEJDE MED FORÆLDRE OM BØRNS LÆRING

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

SÅDAN GØR VI HOS OS

Vi har i Vestbyens Børnehus en velfungerende forældrebestyrelse hvor vi holder møder 4-6 gange årligt. Her drøfter vi pædagogiske spørgsmål, diverse tiltag, økonomi og retning for dagtilbuddet. Her bliver mange spørgsmål drøftet og alle i forældregruppen har mulighed for at henvende sig med spørgsmål eller temaer, der skal tages op.

Derudover arbejder vi som tidligere nævnt med læringsmiljøer, for at sikre den bedste udvikling hos den enkelte. Det sker i stort samspil mellem personale og forældre, da vi oplever at jo mere målrettet og ensartet vores arbejde bliver i institutionen og i hjemmet, jo mere udvikling skaber det hos det enkelte barn.

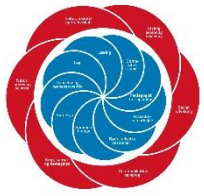
Vi har derfor et stort fokus på at informere omkring barnets dagligdag i institutionen, for at kunne have de samme fokuspunkter. Det sker ved, at vi som personale er opsøgende i forhold til, hvordan barnet opleves i hjemmet, for at vi sammen kan kvalificere arbejdet. Det sker både i garderoben, ved møder og samtaler i det daglige.

Hvis vi oplever udfordringer af den ene eller anden karakter, der har brug for en større nysgerrighed, indkalder vi derfor forældrene til en samtale for at få dialogen heromkring. Det sker enten ved et k-møde eller et møde med personalet omkring konkrete udfordringer. Alle børn der går i Vestbyens Børnehus, vil derfor blive drøftet sammen

EKSEMPLER

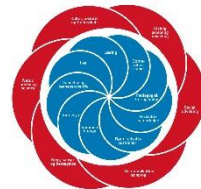
En dreng på fem år har svært ved at blive afleveret om morgenen. Forældrene spørger om vi har tid til en snak. Det har vi selvfølgelig og vi mødes derfor hurtigst muligt, for at drøfte, hvordan vi kan lette den overgang. Vi bliver enige om, at vi laver en kasse med ting, der interesser drengen, for at han ved, hvad han skal, når han kommer om morgenen. Der bliver ligeledes besluttet, at den pædagog der tager imod om morgenen, sætter sig på knæ og byder velkommen hver dag, og guider drengen ind til kassen med det legetøj, vi ved, der interesser ham.

Vi har en forældre, der oplever det er svært at putte sit barn om aftenen, og vi holder derfor et møde, hvori vi giver nogle inputs til, hvordan det kan foregå. Forældrene kommer fire dage efter og siger, at nu går det allerede virkelig godt.

med forældre enten ved overlevering fra en afdeling til anden, eller op mod skolestart, og i nogle tilfælde ved k-møder. Vi står også altid til rådighed for forældrene, hvis de har brug for en snak omkring dagligdagen eller andet de har på hjerte.

[Link 5](#)

INDDRAGELSE AF LOKALMILJØET

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

SÅDAN GØR VI HOS OS

Vi anvender lokalområdet i det omfang, at vi benytter de faciliteter, der ligger tæt på institutionen, herunder primært de grønne områder, legepladser og små søer, der er.

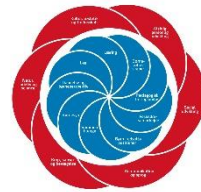
Derudover har vi en aftale med Ikast-Brande Arena om lån af deres faciliteter, i det omfang det giver mening for os og dem i forhold til udnyttelse af haltiderne.

EKSEMPLER

Fire børn fra vuggestuen går med en voksen over i mosen, for at undersøge hvilke dyr og planter der er derovre. De har net med så de kan fange dyr i søen og undersøge hvad de har fundet.

Fire børn fra vuggestuen går over til Ikast Hallen, for at rulle ned af bakkerne og udfordre børnenes grov motorik.

SAMMENHÆNG TIL BØRNEHAVEKLASSEN

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

SÅDAN GØR VI HOS OS

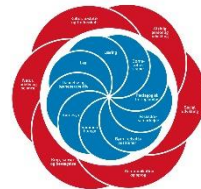
En del af vores arbejde med sammenhæng til børnehaveklassen foregår generelt i hele dagtilbuddet, hvor vi har et stort fokus på selvhjulpethed, at børn kan indgå i et fællesskab og modtage kollektive beskeder og læring.

Af mere specifikke skolerelaterede aktiviteter har vi i børnehaven en førskolegruppe. Der arbejder vi endnu mere målrettet med kollektive beskeder, at være en del af et fællesskab, samt fokus på udprægede skolefærdigheder. Der bliver heri blandt andet arbejdet med bogstaver, tal, opgaver, hvordan man er en god ven og koncentration. Det foregår dog altid ud fra barnets nærmeste udviklingszone, som vi definerer den. Vi ved at kendskab til bogstaver, tal osv ikke har den store betydning for at lette overgangen videre til skole, men vi ved også at mange børn bliver motiveret af at arbejde med dette, hvilket betyder at det af og til er noget der foregår i førskolegruppen.

Derudover besøger vi skolerne, vi afleverer børn til, for at skabe en tryghed i overgangene fra et sted til et andet. Ligeledes deltager vi i overleveringer af relevant info omkring børnene, med forældrenes accept, til skolen.

EKSEMPLER

En gruppe førskolebørn går i kælderen hver tirsdag og torsdag, og arbejder med skolerelaterede og alderssvarende færdigheder. De starter først med en samling hvor man snakker om, hvad de tror, det vil sige at gå i skole. De byder hver især ind med deres forventninger til, hvad de tror skolen er. Nogle har erfaringer fra ældre søskende og ved nogenlunde, hvad man skal i skolen og andre ved ikke rigtigt, hvad det er. Det får de nogle gode snakke om, og herefter går man i gang med skolerelaterede opgaver. Det kan fx være former og farver, bogstaver, tal eller andet i en fast ramme. Alle børn får en mappe, de kan tage med hjem og kigge i eller arbejde videre i, sammen med forældrene.

DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelse af børnemiljøet skal inddrages.

SÅDAN GØR VI HOS OS

Det fysiske børnemiljø

I Vestbyens Børnehus har vi skabt forskellige læringsrum med en klar affordance. Vi har læringsrum som appellerer til voksenstyrede aktiviteter, spontane aktiviteter og børneinitierede aktiviteter og en indretning som understøtter vores rutinepædagogik. Sådan understøtter vi med vores fysiske rum muligheder for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Det psykiske børnemiljø

I Vestbyens Børnehus har vi defineret en fast rutinepædagogik samt faste strukturer på dagen. Vi lægger vægt på at de rutiner og strukturer som vi arbejder ud fra, skal skabe begribelighed, håndterbarhed samt meningsfuldhed hos barnet. Altså en oplevelse af sammenhæng. Derfor har vi som fokus, at være nærværende i samspillet med børnene samt at forstå og afstemme børnene.

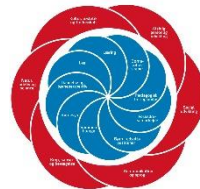
I Vestbyens Børnehus er vi opmærksomme på børnenes perspektiv samt børnenes mulighed for at være medskabende. Derfor er vi bevidste om, hvornår og hvorfor vi går foran, bagved eller ved siden af barnet. I Vestbyens Børnehus benytter vi os også af børneinterviews (et redskab i Potentiale Profilen) for at belyse børnenes perspektiv.

Det æstetiske børnemiljø

I Vestbyens Børnehus er vi bevidste om, at der forekommer æstetiske processer igennem hele dagen, lige fra den musik vi har tilgængelig, til den pynt og de lege som børnene leger i institutionen. Æstetisk praksis

EKSEMPLER

Vi har indrettet et rum i kælderen i børnehaven der bruges som motorik rum. Vi skal have de rigtige rammer for at kunne være med til at understøtte børns udvikling og læring. Rummet bruges af både vuggestue og børnehave i løbet af hele ugen. Den bliver derfor brugt til flere forskellige aktiviteter og formål.

er en sanselig måde at erfare på. Derfor har vi i vores institution fokus på, at børnene har rig mulighed for at blive inspireret af sprog, teater, musik, bøger, billeder og historier. Disse ting er tilgængelige for børnene og bruges legende og aktivt, og dermed stimulere sanser og nysgerrighed og dermed skaber læring.

I Vestbyens Børnehus er de voksne opmærksomme på at fortolke hverdagssituationer med en æstetisk opmærksomhed, fx den voksne der tæt sidder og betragter en mælkebøttes gule farve sammen med et barn.

I Vestbyens Børnehus har vi fokus på at hænge billeder op på væggene, når vi har haft aktiviteter eller børnene har haft "gode stunder" med hinanden. Det gør vi, da vi ved, at det fremmer fællesskab og inklusion. Vi har også tradition for at pynte institution med det børnene har lavet af æstetiske udtryk (tegninger, malerier osv.). Det ved vi aktiverer følelser og sanser. På den måde kan en tegning af en blomst fremkalde de æstetiske følelser, som barnet havde, da det så blomsten i skoven og den varme sol glitrede i øjnene. Når børnene ser hinandens værker, kan det skabe nye indsigter og erkendelser af hinanden og omverden.